Роман Лубківський: поет, дипломат, громадянин

(85 років від дня народження)

1941—2015

Рекомендаційний список літератури

Роман Мар’янович Лубківський — видатний український поет, перекладач, громадський діяч та дипломат, який зробив величезний внесок у культуру та становлення незалежності України.

Народився Роман Мар’янович 10 серпня 1941 року у селі Острівці Теребовлянського району Тернопільської області. Середню школу закінчив у місті Теребовля, навчався на філологічному факультеті Львівського державного університету імені І. Франка. Ще навчаючись у десятому класі, друкувався в обласній газеті «Вільне життя».

Перший його вірш «Хвала людині» (1957 р.), а потім були вірші «Балада про червоні маки», «Рідний край», які він так і не включить у жодну зі своїх збірок. Поетичний хист Романа Лубківського інтенсивно розвивається під час навчання в університеті. У цей час вірші молодого поета-початківця друкуються у багатьох періодичних виданнях, а саме: «Молодь України», «Ранок», «Дніпро», «Жовтень» та ін.

Перша збірка віршів «Зачудовані олені» вийшла у видавництві «Каменяр» у 1965 році.

Він є автором майже 30 поетичних збірок (зокрема «Зачудовані олені», «Громове дерево», «Калиновий кетяг»). Його вірші вирізняються глибокою громадянською лірикою та філософським осмисленням історії.

Перекладав українською мовою твори з польської, чеської, словацької, болгарської та інших слов’янських літератур.

Завдячуючи Роману Лубківському, український читач пізнав слов’янський поетичний світ. Він видає чи не перші в Україні авторські перекладні антології «Слов’янське небо» (1972), «Слов’янська ліра» (1984). Ці книжки дали нам можливість пізнати феномени слов’янських поетичних культур.

Роман Лубківський працював Надзвичайним і Повноважним Послом України в Чеській і Словацькій Федеративній Республіці, а згодом — у Чеській Республіці.

Був народним депутатом України 1-го скликання. Саме він у 1991 році ініціював традицію складання присяги Президентами України на Пересопницькому Євангелії.

Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (1992 рік).

Роман Лубківський — автор збірок поезій, монографій, антологій перекладів поезій тощо. Переклав твори О. Блока, І. Вазова, Я. Івашкевича, Янки Купали, Десанки Максимович та інших.

Твори Романа Лубківського перекладені багатьма мовами, окремою збіркою вийшли в Білорусії, Польщі, Словаччині.

Помер Роман Мар’янович Лубківський 23 жовтня 2015 р. Похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лубківський, Р. Камертон Шашкевича. Статті, рецензії, інтерв'ю, промови, поезії / Р. Лубківський. — Жовква : Місіонер, 2011. — 352 с.

2. Гром'як, Р. Крізь призму дитинства й історії / Р. Гром'як // Література золотого вересня: літературно-критичний нарис — Київ : Радянський письменник, 1989. — С. 285—286.
3. Лубківський Роман (1941—2015) // Антологія української поезії XX століття: від Тичини до Жадана / упоряд. І. Малкович. — 11-е вид. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. — С. 1207—1208 ; 1928.
4. Тарнашинська, Л. Б. Лубківський Роман Мар'янович / Л. Б. Тарнашинська // Енциклопедія Сучасної України / співголова ред. кол. І. М. Дзюба ; ред. кол. А. І. Жуковський [та ін.]. — Київ, 2017. — Т. 18 : Лт — Малицький. — С. 13—14.
5. Шевченківські лауреати, які відвідали Кременець // Тарас Шевченко і Кременеччина : літературно-мистецький альманах / ред.-упоряд. Т. Сеніна. — Тернопіль : ТОВ «Терно-граф», 2024. — С. 114—131.

6. Волинець, Н. Роман Лубківський: зустрічі й прощання / Н. Волинець // Вільне життя плюс. — 2020. — 7 лип. — С. 5.
7. Мельник, О. Осіння дорога Романа Лубківського : відійшов у вічність Великий українець, Надзвичайний і Повноважний посол України, письменник / О. Мельник // Урядовий кур'єр. — 2015. — 27 жовт. — С. 3.
8. Новосядлий, Б. З орбіти зірвалась планета… Лубківський. І вмить осиротіла Подільська Атлантида : [відійшов у вічність письменник Роман Лубківський] / Б. Новосдлий // Свобода. — 2015. — 28 жовт. — С. 3.

9. Подаленіла за обрій дорога. Пам’яті Романа Лубківського / В. Бурма, Н. Волинець, О. Смик [та ін.] // Літературний Тернопіль. — 2016. — № 1. — С. 5—7.
10. Подаленіла за обрій дорога. Пам’яті Романа Лубківського / О. Смик, В. Бурма, Б. Мельничук [та ін.] // Вільне життя плюс. — 2015. — 28 жовт. — С. 6.
11. Подільський карб. Від трипільської культури — до білих хорватів : діалог з Романом Лубківським про час, про себе і борги перед рідним краєм / розмовляв Б. Новосядлий // Свобода. — 2014. — 19 верес. — С. 4.
12. Різник, Л. Позиція і справа волонтера від культури : [Роман Лубківський] / Л. Різник // Свобода. — 2015. — 20 лют. — С. 4.
13. Романів, А. Ключові слова Романа Лубківського : [про збірку поезій «Ключові слова»] / А. Романів // Свобода. — 2015. — 22 трав. — С. 4.
14. Семеняк, В. Здійснилася мрія Романа Лубківського: храм ожив : [на Батьківщині відомого письменника освятили храм] / В. Семеняк // Літературний Тернопіль. — 2017. — № 4 . — С. 92—93.
15. Снітовський, О. «Згубить мене не сила, бо маю корінь і крила!..» : Роман Лубківський — поет, дослідник, публіцист // Тернопілля’95 : регіональний річник / упоряд.: Б. Куневич, М. Ониськів. — Тернопіль : Збруч, 1995. — С. 459—462.
16. Фарина, І. «Подільський карб», як скарб любові : [про збірку поезій «Подільський карб» Р. Лубківського] / І. Фарина, Б. Хаварівський // Свобода. — 2014. — 14 берез. — С. 8.
17. Шот, М. Храм поета : меморіальну дошку видатному письменнику Романові Лубківському відкрили на фасаді церкви с. Острівець / М. Шот // Урядовий кур’єр. — 2017. — 1 верес. — С. 7.

Підготувала Водюк Н. П., 2026 р.